

Til Energistyrelsen

Sendt pr. mail til tele@ens.dk, sshm@ens.dk, cpa@ens.dk, hkj@ens.dk

København, 14. april 2021

Høring vedrørende rammerne for Bredbåndspuljen 2021

Indledende bemærkninger

IT-Branchen, Dansk Erhverv og Teleindustrien (herefter høringsparterne) takker for høringen over rammerne for bredbåndspuljen for 2021 og fremkommer hermed med vores bemærkninger.

Investeringsniveauet i markedet er historisk højt. Udbygning af både fiber og 5G accelerer fortsat og branchens samlede investeringer beløber sig til over 8 mia. kroner årligt. Den markedsbaserede udrulning har fået os i toppen af de europæiske ranglister, der måler på tilgængelighed af den digitale infrastruktur, og det er det udgangspunkt, vi skal bygge videre på.

Bredbåndspuljen for 2021 lægger i højere grad end tidligere vægt på, at mobile netværk kan være med til at løse udfordringerne i områder med dårlig bredbåndsdækning. Høringsparterne støtter, at denne tilgang er en del af løsningen, da vi ser ind i en hastig udvikling af alternative teknologier.

Vi anerkender udfordringen i at nå ud til alle adresser i Danmark. Energistyrelsen anslår, at restgruppen der ikke vil have adgang til højhastighedsbredbånd i midt 2020'erne, vil være lige under 1 pct. Det er disse adresser, hvor der ikke er et markeds-mæssigt potentiale, at offentlige støtterammer – såsom bredbåndspuljen – kan hjælpe frem mod midt 2020'erne. Bredbåndspuljen vil ikke nødvendigvis kunne eliminere hele restgruppen på sigt, men den kan medvirke til at reducere restgruppen.

Vi mener, at det kræver nye midler og måder at samarbejde på - offentligt/privat - for at nå i mål med hele restgruppen - især hvad angår de adresser med det dårligste udgangspunkt jf. umiddelbart ovenfor. Dog er høringsparterne tillige grundlæggende af den opfattelse, at det grundigt bør overvejes, hvorvidt den hidtidige model i mellemtiden kan målrettes bedre, så bredbåndspuljens midler prioriteres knivskarpt til at løse de mest udfordrende problemer.

Det er på nuværende tidspunkt uvist præcist hvilke konkrete adresser, der vil udgøre den endelige restgruppe, der ikke har adgang til 100/30 Mbit/s, når den markedsbaserede udrulning afmattes. Den markedsbaserede udrulning af fibernet er fortsat i fuld

sving, og restgruppen forventes således reduceret betydeligt frem mod 2025. Det er vores bekymring, at bredbåndspuljens midler - med den foreslåede pointmodel - ikke nødvendigvis vil tilfalde de adresser, der har det største behov.

Dertil kommer, at de tilskudsberettigede adresser i stigende grad består af isolerede adresser. Høringsparterne foreslår derfor, at de adresser der ikke har adgang til en tilstrækkelig bredbåndadgangstjeneste i Danmark, i medfør af artikel 84 om forsyningspligt på bredbånd i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (herafter teledirektivet), identificeres og anmodes om at ansøge om tilskud til levering af minimum 100/30 Mbit/s. Her er der altså tale om de sværeste adresser, der i dag er stillet med de ringeste muligheder for bredbånd via faste og trådløse løsninger.

Ved at målrette bredbåndspuljen 2021 mod de adresser i Danmark, der ikke har tilstrækkeligt bredbånd, vil Energistyrelsen kunne sikre, at samtlige adresser i Danmark har en dækning, der som minimum understøtter de tjenester og funktioner, som betragtes som værende basale og nødvendige for at undgå social, økonomisk og samfundsmæssig eksklusion. Det vil sikre compliance i forhold til artikel 84 om forsyningspligt på bredbånd i teledirektivet og vil tilmed spare borgerne for en administrativt tung og uoverskuelig proces.

Med ovenstående in mente ser vi dog positivt på, at bredbåndspuljen yderligere målrettes de mere tyndtbefolkede områder, hvor det typisk er mere omkostningstungt at udrulle bredbåndsinfrastruktur - og dermed også sværere at få bedre dækning på almindelige kommercielle vilkår. Høringsparterne anbefaler herfor, at adresser, der maksimalt kan få 10/1 Mbit/s på enten faste eller mobile teknologier, prioriteres i bredbåndspuljen for 2021.

Nedenfor følger vores specifikke bemærkninger:

Tilskudsbeløb pr. adresse

Høringsparterne mener, at det giver god mening at forhøje det maksimale tilskudsbeløb fra 100.000 kroner til 125.000 kroner pr. deltagende adresse i et projekt. Optimalt set burde denne grænse dog ikke videreføres, da flere forventede restgruppeadresser - fx på småøer - sandsynligvis vil have en omkostning, udover hvad markedet kan bære, på langt over 125.000 kroner. Det vil understøtte Bredbåndspuljens formål; at støtte udrulning i områder med ingen eller kun meget begrænset kommercielle interesser. Det øgede tilskud skal komme adresserne i de yderste og tyndest befolkede områder til gavn.

Høringsparterne vil dog opfordre til, at Energistyrelsen løbende overvejer, om beløbsgrænsen er sat på det rette niveau i eventuelle nye støtteinitiativer.

Tilskudsberettigede adresser

Høringsparterne mener, at det er den rigtige tankegang i et udrulningsøjemed at inkludere adresser, som har højere hastighed end 10/2 Mbit/s. Det er dog ikke nødvendigvis tilfældet, når det gælder at nå de adresser, som er stillet ringest. Så længe vi opererer med en tilskudsmodel, der stræber mod at gøre mindre projekter attraktive til fladeudrulning, kan der være udrulningsrationale i, at enkeltstående adresser med maksimalt 20 Mbit/s download tillades at indgå i et projekt, og dermed få etableret højhastighedsbredbånd, hvor samtlige naboer (mindst 95 pct.) maksimalt har 10/2 Mbit/s. Høringsparterne bemærker dog, at dette fortsat kan medføre, at adresser bliver efterladt med en mindre god internetforbindelse. Det bemærkes endvidere, at nogle aktører bestræber sig på at medtage disse adresser for egne investeringsmidler, når de alligevel graver i

samme område, men det er ikke standardpraksis i markedet. Høringsparternes grundopfattelse er dog, at de adresser med den dårligste dækning skal have prioriteret støtte før adresser med bedre dækning. Grænsen på 5 pct. andel af adresser i det samlede projekt sikrer denne afvejning fornuftigt.

Ændring i pointmodellen

Høringsparterne ser med interesse på de foreslåede ændringer i pointmodellen og mener overordnet, at ændringerne peger i den rigtige retning i forhold til at målrette Bredbåndspuljen mod de adresser, der har det største behov. I det følgende redegøres for høringsparternes holdninger til de enkelte ændringer:

Småøer

Vi ser positivt på, at der indføres et nyt kriterie i pointmodellen, hvor projekter fra de småøer, der fremgår af bekendtgørelsens bilag 2, vil blive tilgodeset med 100 point ved ansøgning til Bredbåndspuljen med en samlet vægtning på 10 pct. i pointmodellen. Dog er der på listen over tilgodesete småøer en række af disse, hvor der allerede ER etableret forbindelse med mulighed for højhastighedsbredbånd, hvorfor en særlig favorisering i pointmodellen ikke tjener det oprindelige formål med at støtte den ekstraordinære omkostning ved at etablere forbindelsen til højhastighedsbredbånd til øen. Derfor vil høringsparterne anbefale, at listen over småøer, jf. bekendtgørelsens bilag 2, genvurderes. Energistyrelsen bør også overveje, om der ikke i stedet bør etableres en særlig pulje eller prioriteringsordning i Bredbåndspuljen til adresser på småøer, idet omkostningen til at etablere forbindelse typisk vil være så høje, at den gennemsnitlige omkostning pr. adresse vil overstige maksimaltilskuddet for støtte per adresse, hvorfor en øget pointtildeling ikke løser udfordringen. Energistyrelsen bør desuden overveje, om der i bilag 2 kunne tilføjes en liste over adresser, der kan få op til 10 Mbit/s på enten faste eller trådløse teknologier, der prioriteres over øvrige adresser, hvor maksimaltilskuddet per adresse for disse anbefales ophævet.

Adgang til mobilt bredbånd

Bredbåndspuljen for 2020 viste, at 18 ud af 334 projekter scorede 0 point i kriteriet om mobildækning, dvs. en mobildækning på mindst 100 Mbit/s download. Ingen af de 18 projekter opnåede nok point til, at de kunne få tilskud. Formålet med kriteriet er netop at give adresser, som både har dårlig dækning med fast og mobilt bredbånd, et fortrin. Vi finder det derfor positivt, at vægtningen af adgang til mobilt bredbånd foreslås øget i pointmodellen. For mange adressers vedkommende er dækningen med mobilt bredbånd i dag så god, at der – med det rette udstyr – kan etableres en forbindelse, som giver en god oplevet indendørs dækning.

Med udbygningen af 5G må det desuden forventes, at kapaciteten og de tilgængelige hastigheder i den eksisterende mobildækning forbedres.

Høringsparterne bemærker desuden, at vi er bekendt med, at der er udfordringer med borgere, der ikke oplever at have de høje mobilhastigheder, der bliver stillet i udsigt, hvilket i konkrete tilfælde kan skyldes, at de ikke har abonnement hos det selskab, der har den bedste dækning i et område. Derfor kunne det endvidere være en opgave for Energistyrelsen at foretage konkrete, enkle og effektive målinger af mobildækningen i de tilfælde, hvor der opstår uenighed om dækning i et område.

Det må forventes, at antallet af indsigelser fsva. adgang til mobilt bredbånd fra borgere, der ønsker at retfærdiggøre en højere pointtildeling for deres adresse i et samlet bredbåndspuljeprosjekt, vil stige markant som følge af, at dækningen med mobilt bredbånd

får større betydning for, om et bredbåndsprojekt kan opnå tilskud. Vi opfordrer således til, at Energistyrelsen i højere grad end tidligere screener indkommende indsigelser, herunder dobbelttjekker og sammenholder den indberettede hastighed på tjeckditnet.dk og borgerens klagepunkt.

Projektets størrelse

Projektets størrelse er en markant faktor i forhold til, om et projekt opnår tilskud, hvor især mindre projekter i mange tilfælde har svært ved at opnå tilstrækkeligt med point til, at projektet kunne opnå tilskud. Vi ser generelt positivt på, at det gøres nemmere for små projekter at opnå tilskud, og støtter dermed de foreslåede justeringer i pointmodellen, således at der opnås max point for projektets størrelse ved 30 deltagende adresser i stedet for 50 adresser som i 2020.

Vi gør dog styrelsen opmærksomme på, at operatørernes faste, administrative omkostninger ikke umiddelbart reduceres ved nogle af ovenstående tiltag. Generelt vil der i planlægningsfasen skulle bruges lige så mange ressourcer på et projekt, hvor der indgår 10 adresser, som et projekt med 50 adresser. Dette er én af grundene til, at bredbåndspuljen som instrument i sin nuværende form vil have vanskeligt ved at håndtere isole-rede adresser, hvis disse viser sig at komme til at udgøre den ultimative restgruppe.

Reduceret betydning af egenbetaling

Vi noterer os, at tilslutningsprocenten fortsat udgør 30 pct., mens egenbetaling er reduceret fra 15 pct. til 10 pct. I flere projekter ser vi, at der internt i projekterne "købes" adresser, som ellers ikke ville tilslutte sig. Det bør overvejes, at de, der efterspørger højhastighedsbredbånd, kan betale lidt mere for egen forbindelse, fremfor at adresser, som ikke efterspørger det, "købes" med. Dvs. fx tilslutningsprocent er 25 pct., mens egenbetaling er 15 pct. som vægtningen var i 2020. Det kan ligeledes overvejes om det kunne hjælpe projekter i landområder, hvor efterspørgslen måtte være ulige fordelt, men hvor udvalgte adresser har et stort behov for fx hjemmearbejde.

Øvrige bemærkninger

Medfinansiering (fra fx kommuner)

En eventuel medfinansiering (fx fra en kommune) skal være afgivet, for at operatørerne kan søge om udbetaling af tilskuddet.

Vi finder, at et tilsagnsdokument fra kommunen på, at de vil udbetale tilskuddet, må være tilstrækkeligt, og ser også et potentielt tidsproblem, idet vi er underlagt kommunernes sagsbehandlingstider, samtidig med at det er en ekstra administrativ byrde at skulle levere denne ekstradokumentation. Det er tilmed operatørerne, der bærer den fulde risiko. Vi foreslår derfor, at tilsagnsdokument er tilstrækkelig dokumentation.

Offentligt ejede adresser

Høringsparterne ser positivt på, at adresser, der er ejede af stat, kommune eller regioner ikke kan søge om midler fra puljen og mener, at det giver god mening i forhold til ansøgning om offentligt tilskud.

Sommerhuse som tilskudsberettigede adresser

Vi gør opmærksom på, at der ligeledes kan være rationale i at nedprioritere sommerhuse fra gruppen af tilskudsberettigede adresser, da det ud fra et samfundsøkonomisk per-

spektiv må gælde, at helårsadresser skal have forrang for dækning, hvorom sommerhusområder også indebærer mindre chancer for at markedet leverer pga. generelle lavere omsætningsforventninger.

Reduktion af administrative byrder og dokumentationskrav

Arbejdet med bredbåndspuljen bør kontinuerligt sikre at mindske de administrative byrder. Det kan fx ske ved, at kriterier for at kunne ansøge om udbetaling ændres, så der ikke er krav om:

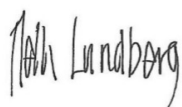
- at kundernes egenbetaling skal være modtaget – en fremsendt faktura bør være tilstrækkelig.
- at eventuelt tilskud fra kommunen skal være modtaget - en aftale med kommunen bør være tilstrækkelig.
- at leverandørfaktura skal være betalt – en regning fra leverandørerne bør være tilstrækkelig.

I tillæg vil følgende tiltag lette administrationen for udbydere og projekterne:


- evt. standarddokumentation for projekterne fremsendes til kommunerne, så de har dokumentation for hvad de betaler tilskud til/for, så udbyder og kommunen ikke individuelt skal afklare dette projekt for projekt.
- digitalisere processerne, lige fra fuldmagter fra beboerne til håndteringen af udbetalingen. Et sådant projekt vil med fordel kunne etableres, hvis puljen er flerårig.

Høringsparterne står naturligvis til rådighed for evt. opklarende spørgsmål til ovenstående.

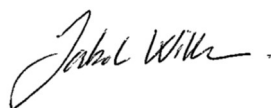
Med venlig hilsen



Mette Lundberg, direktør, IT-Branchen



Poul Noer, chefkonsulent, Dansk Erhverv



Jakob Willer, direktør, Teleindustrien